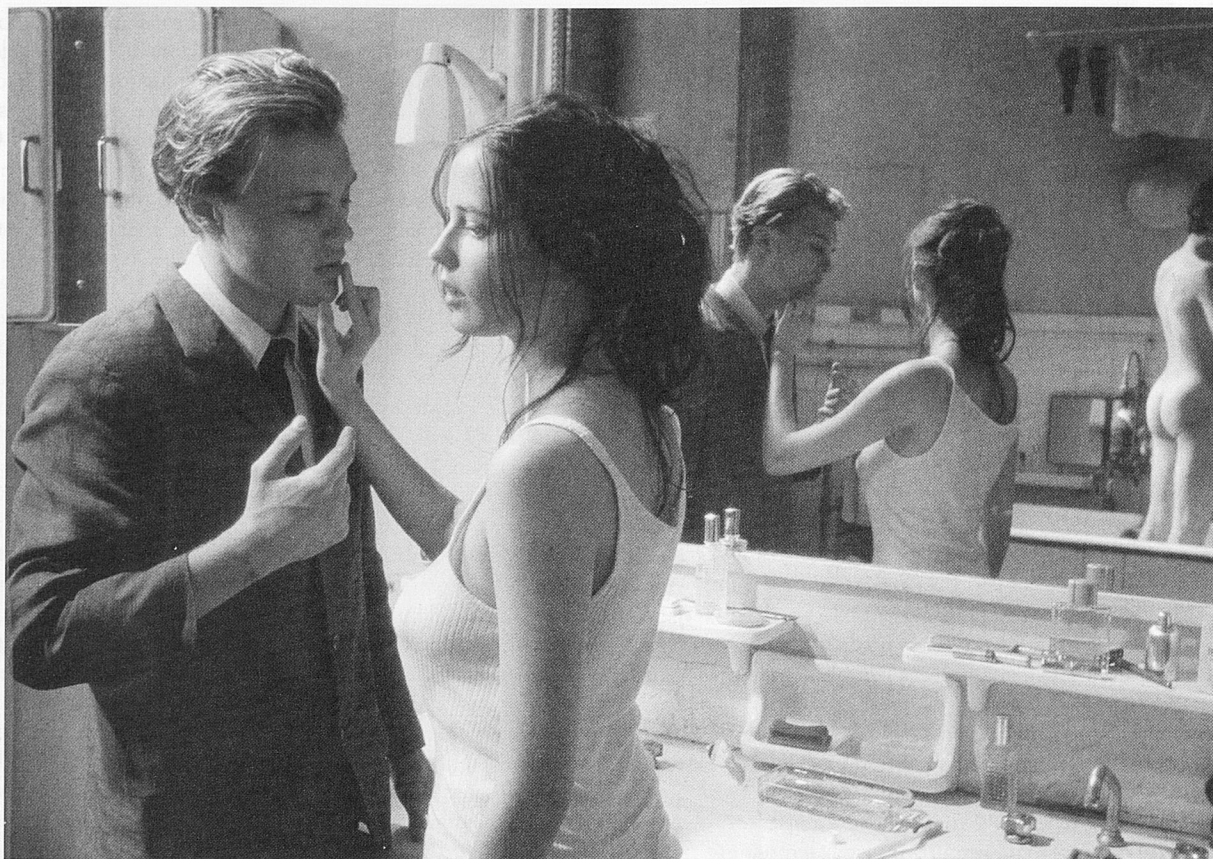

La pel·lícula
de la història

Sempre ens quedarà Berlín

Francesc M. Rotger

Ens anuncien, de manera immediata, l'estrena de una nova pel·lícula, sembla que la més ambiciosa de la indústria espanyola de l'animació. És *El Cid. La leyenda* i supòs que no és necessari afegir que s'inspira, de manera més o menys lliure, a la biografia del guerrer burgalès de l'Edat Mitjana Rodrigo Díaz de Vivar, més conegut com El Cid Campeador (i amb una certa vinculació amb l'actual àmbit de la cultura catalana, atès que fou senyor de València; això sí, abans de la conquesta de Jaume I). Que jo recordi, fins ara només existia una adaptació cinematogràfica de la seva vida o, més ben dit, del que es coneix de la seva vida (completat amb aspectes de la seva llegenda), i lògicament m'estic referint a *El Cid* (1961), d'Anthony Mann, produïda per Samuel Bronston i protagonitzada per Sophia Loren i pel president de l'Associació Americana del Rifle (crec que es diu així, aquesta entitat). Pel que fa als dibuixos animats, es varen apropar a aquesta figura mí-

tica amb la sèrie de televisió *Ruy, el pequeño Cid*.

La veritat és que el cinema espanyol, que no ha tengut molta sort amb el gènere històric (amb produccions, en general, massa marcades per punts de vista ideològics), sembla que no ha sabut aprofitar, almenys fins ara, el filó del passat medieval (encara estem esperant la nostra *Excalibur*; i ja no dic res de tota la resta de produccions filmades, entorn del cicle artúric, a Gran Bretanya i als Estats Units). Qualque intent aïllat, com *La conquesta de Albania*, d'Alfonso Ungria, fou un fracàs. No parlaré de *Cuando los maridos se iban a la guerra*. Encara és la hora que el cinema s'interessi, per exemple, per les aventures de Jaume el Conqueridor, o pels infortunis dels nostres Jaume II i Jaume III, reis de Mallorca. Mireu, en canvi, els xinesos, que a la llarga història del seu immens país troben una font d'inspiració. Com Zang Yimou, que es remunta a abans de l'era cristiana, a quan la Xina es trobava dividida en set regnes, abans de convertir-se en un imperi, a *Hero*.

La resta és història més recent. El mur de Berlín va caure a una data no massa difícil de recordar: el nou de novembre de 1989. Però no ha caigut per a la protagonista de *Good Bye Lenin!*: una dona, comunista fervent, que es desperta del seu coma d'abans de la caiguda, i a qui el seu fill decideix ocultar-li la veritat. També es Berlín la ciutat de *Qué hacer en caso de incendio*: un altre llargmetratge que reflecteix fins a quin punt han canviat les coses, les circumstàncies, les filosofies, després de la reunificació alemanya. Sempre ens quedarà Berlín. Bernardo Bertolucci ambienta al Maig del 68 el seus *Soñadores*. Albert Boadella, en canvi, s'ha estimat més apropiat-se (*Buen viaje. Excelencia*) als darrers mesos de la vida del dictador Francisco Franco. Dins la línia satírica i mordaç de la seva companyia de teatre, Els Joglars. I amb la col·laboració, decisiva, d'un actor genial, Ramon Fontserè, i d'altres integrants d'aquesta mateixa formació catalana. ■